

פרק תינוקות

מתניתין:

ובית הלל אומרים: נותנים לה [אם ניסת ביום רביעי, כתקנת חכמים] עד מוצאי שבת לתלות שהדם הוא דם טהור של בתולים, שהם ארבע לילות.

ואם כבר ראתה ועודה בבית אביה, ואחר כך ניסת —

בית שמאי אומרים: נותנין לה בעילת מצוה⁽³⁾ בלבד, שבבעילה עצמה אף על פי שהדם שותת מותר לו לסיים את הבעילה, ותו לא!

ובית הלל אומרים: כל הלילה כולה מותרת לשמש ותולה את הדם שתראה באותו לילה בדם בתולים.

גמרא:

שינונו במשנה ברישא "תינוקות שלא הגיע זמנה לראות".

אמר רב נחמן: ואפילו כבר ראתה⁽⁴⁾ בהיותה קטנה דם נידות נותנין לה לתלות בדם

תינוקות, שהיא קטנה למטה מגיל י"ב, שלא הגיע זמנה לראות, מפני שהיא נעשית ראויה לראות רק מגיל י"ב, וניסת, וראתה דם כשנבעלה —

בית שמאי אומרים: נותנים לה⁽¹⁾ ארבע לילות לשמש אף על פי שרואה דם, משום שאנו תולים שדם בתולים הוא זה, שהוא דם טהור הנובע מהחבורה שנוצרה מהשרת הבתולים, ואינו נובע מהמקור.

ובית הלל אומרים: הרי זו משמשת אף על פי שרואה דם עד⁽²⁾ שתהיה המכה [שתתרפא החבורה מהבעילה הראשונה], וכפי שיבואר בגמרא.

ואם הגיע זמנה לראות, שהיא כבר בת י"ב שנים, אך עדיין עוד לא התחילה לראות דם נידות, וניסת, וראתה דם כשנבעלה —

בית שמאי אומרים: נותנים לה לילה הראשונה בלבד, ולאחר מכן דמה טמא ולא תולים שדם בתולים הוא.

1. "ארבעה לילות" שהוזכרו במשנה בדעת בית שמאי ובית הלל אינם צריכים להיות רצופים, אלא אפילו שמשה במשך שנה שלמה ארבעה פעמים וראתה בכל פעם דם, הרי זו טהורה. [תוס' בסוגיינתנו, ותוספתא פ"י].

2. תוס' הרא"ש [לעיל דף י"א] דן בפירוש דברי בית הלל, האם הם באו להקל בלבד על דברי בית שמאי, ולפיכך תוך ארבעה לילות אפילו חיתה המכה טהורה, והוסיפו בית הלל שאם לא חיתה המכה גם אחרי ארבעה לילות

3. הטעם שנקראת בעילה ראשונה "בעילת מצוה" משום שעל ידה כורתת האשה ברית עם בעלה, והם באים לידי קיום מצוות "פריה ורביה" [תוס' כתובות ד א].

4. בסדרי טהרה [ק"צ ס"ק ע"ה] כתב, שאפשר

1. "ארבעה לילות" שהוזכרו במשנה בדעת בית

שמאי ובית הלל אינם צריכים להיות רצופים, אלא אפילו שמשה במשך שנה שלמה ארבעה פעמים וראתה בכל פעם דם, הרי זו טהורה.

[תוס' בסוגיינתנו, ותוספתא פ"י].

2. תוס' הרא"ש [לעיל דף י"א] דן בפירוש דברי בית הלל, האם הם באו להקל בלבד על דברי בית שמאי, ולפיכך תוך ארבעה לילות אפילו חיתה המכה טהורה, והוסיפו בית הלל שאם לא חיתה המכה גם אחרי ארבעה לילות